

เอกสารการสอน การออกแบบบรรจุภัณฑ์

อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปฏิญญาณ์ แสงอรุณ สาขาวิชา การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

คำแนะนำ การทำต้นแบบในสัปดาห์ที่ 9-10 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา รายการตรวจสอบด้วยตนเองสำหรับนักศึกษา (Student Self-Checklist) เพื่อให้นักศึกษาใช้ประเมินความถูกต้องของ Dieline ก่อนส่งงานดังนี้

ให้นักศึกษาตรวจสอบหัวข้อต่อไปนี้ก่อนการ Export ไฟล์เพื่อนำเสนอต้นแบบ

1. การจัดการเลเยอร์และสัญลักษณ์เส้น (Layer & Line Coding)

แยกเลเยอร์ชัดเจน แยก Layer ระหว่างเส้นโครงสร้าง (Dieline), เส้นบอกขนาด (Dimension), และงานกราฟิก (Artwork) ไฟล์งานต้นแบบ

รหัสสีและประเภทเส้น: ใช้เส้นทึบ (Solid Line) สำหรับรอยตัด และเส้นประ (Dashed Line) สำหรับรอยพับงานแผ่นประกอบแบบ

จุดเชื่อมต่อเส้น (Anchor Points) เส้นตัดทุกเส้นต้องเชื่อมต่อกันสนิท (Closed Path) ไม่มีเส้นขาดหรือจุดซ้อนเกิน

2. มิติและสัดส่วน (Dimensions & Scaling)

มาตรฐาน 1:1 ตรวจสอบว่าขนาดในโปรแกรม (เช่น Adobe Illustrator) ตรงกับขนาดสินค้าจริงเพื่อการผลิต

ระยะเวลา (Glue Flap) มีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.5 - 2.0 ซม. และมีการลบบวม (Taper) เพื่อความสวยงามเมื่อประกอบ

ระยะเวลาความหนาวัสดุ (Crease Allowance) มีการคำนวณระยะเวลาเพื่อตามความหนาของกระดาษหรือพลาสติกที่เลือกใช้.

3. กลไกและการใช้งาน (Functionality & Mechanism)

ระบบล็อก (Locking System): ลิ้นเสียบ (Tuck flap) และรอยบาก (Slit) มีขนาดสัมพันธ์กัน และสามารถล็อกได้จริง.

ทิศทางการพับ: ตรวจสอบว่าระนาบแต่ละด้านพับเข้าหากันได้โดยไม่เกยกัน (No Overlapping).

พื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone): ข้อความและโลโก้สำคัญอยู่ห่างจากเส้นพับและเส้นตัดอย่างน้อย 3-5 มม.

4. ข้อมูลทางเทคนิคประกอบแบบ (Technical Information)

- [] ระบุประเภทวัสดุ: มีการระบุชื่อและน้ำหนักของวัสดุ (เช่น Cardboard 350gsm) ลงในแบบ
- [] ทิศทางเส้นวัสดุ (Grain Direction): ระบุทิศทางการวางแบบให้สอดคล้องกับความแข็งแรงของโครงสร้าง

ตารางสรุปคะแนนความถูกต้องของ Dieline (20% ของคะแนนรวม)

หัวข้อการประเมิน	ดีเยี่ยม (4-5)	พอใช้ (2-3)	ต้องปรับปรุง (0-1)
ความถูกต้องของสัญลักษณ์เส้น	แยกเส้นตัด/พับชัดเจนตามมาตรฐาน	ใช้เส้นผิดประเภทบ้างบางจุด	ไม่แยกประเภทเส้น
ความแม่นยำของระยะและขนาด	ขนาดเป๊ะ พับแล้วเข้ามุมพอดี	ขนาดคลาดเคลื่อนเล็กน้อย (<2mm)	พับประกอบไม่ได้จริง
การออกแบบเส้นและตัวล็อค	ล็อคแน่นหนา ใช้งานง่าย	ล็อคได้แต่ไม่แข็งแรง	ไม่มีระบบล็อคที่ใช้งานได้
การเตรียมไฟล์เทคนิค	ไฟล์สะอาด แยกเลเยอร์เรียบร้อย	ไฟล์ไม่แยกเลเยอร์แต่เส้นครบ	ไฟล์ไม่สมบูรณ์ เส้นขาด/เกิน